

LAIKAS

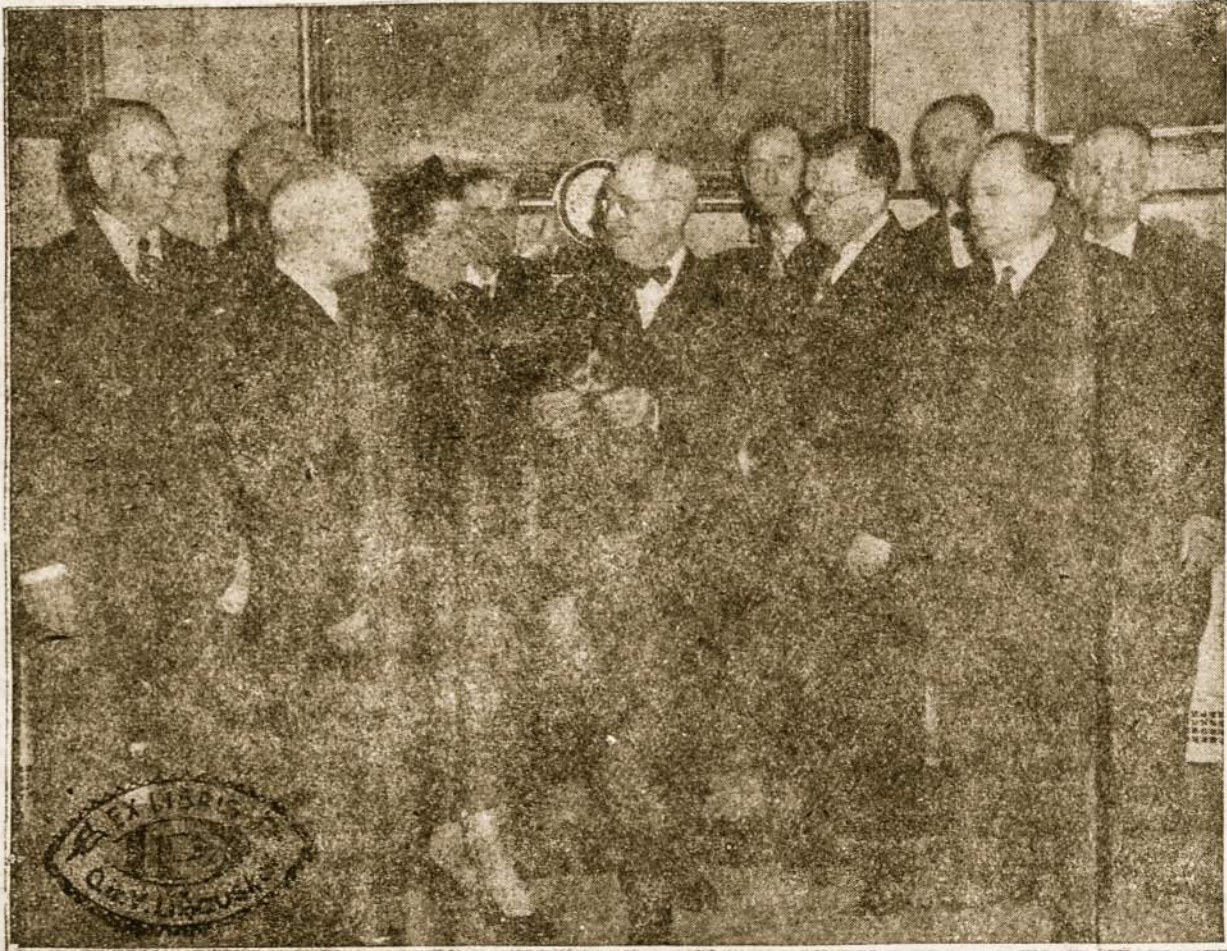
"EL TIEMPO"
SEMANARIO LITUANO
la QUINCENA
DE MARZO, 1952
No. 62 — Año V

Amerikos L. delegacija pas JAV prezidentą

Vasario 16-tosios išvakarėse JAV Prezidentas Harry S. Truman specialioje audiencijoje Baltuosiose Rūmuose Washingtono priėmė Amerikos lietuvių delegaciją. Šia proga Prezidentui buvo

vardu pasakė kalbą, kurioje jis padėkojo už viską, ką Amerikos Vyriausybė yra padariusi Lietuvos laisvės reikalui, ir pareiškė, kad Amerika, pasiremama savo materialine ir moraline persvara, tu-

tos netolimoje ateityje atgaus laisvę. Jis taip pat užtikrino delegaciją remiamą Genocido Konvencijos ratifikavimą. Nuotraukoje — lietuvių delegacija su JAV Prezidentu, kuris

Amerikos Lietuviai pas prezidentą H. Trumaną

įteiktas memorandumas ir iš Lietuvos pogrindžio gauta dovana — gintarinis laivelis, kaip ženklas Lietuvos žmonių dėkingumo Amerikos Vysiausybei už radio transliacijų lietuvių kalba per Voice of America įvedimą.

Amerikos Lietuvių Tarybos L. Šimučio pristatytas, ALT Sekretorius Dr. P. Grigaitis delegacijos

rėmė nustatyti griežtesnę užsienio politikos liniją tarptautinio komunizmo atžvilgiu; prašė Prezidentą panaudoti visą savo įtaką, kad Genocido Konvencija būtų JAV Senato galimai skubiau ratifikuota.

Prezidentas, dėkodamas už dovaną, pareiškė pritarimą lietuvių tautos siekimams ir išreiškė viltį, kad Lietuva ir kitos pavergtos tau-

drauge su Amerikos Lietuvių Informacijos Centro vedėja p-le Marijona Kižyte laiko dovana — gintarinį laivelį. Kiti delegacijos nariai: iš kairės į dešinę: Wm. T. Kvetkas, Dr. P. Grigaitis, ALT Sekretorius; už jo A. S. Trečiokas, M. Vaidyla, ALT išdininkas; adv. J. J. Grigalius, L. Šimutis, ALT Pirmininkas, teisėjas Wm. F. Laukaitis, P. Dargis, L. Pivaronas.

Pareiškimas

VLIKą sudarančių politinių partijų ir kovos organizacijų atstovai, vadovaudamiesi 1952. II. 2 VLIKO nutarimu, 1952. II. 23 buvo susirinkę aptarti priemonių siekiant konsolidacijos. Susirinkusieji vieningai priėjo išvadą, kad paskutiniu metu lietuviškoje spaudoje pasitaikę straipsniai, nukreipti tiek prieš VLIKą, tiek prieš kitus veiksnius bei asmenis, trukdo VLIKui pasiimtus uždavinius realizuoti. Dėl to VLIKą sudarančių partijų ir kovos organizacijų atstovai prašo atsivėlgti į VLIKO pasiimto uždavinio rimtumą ir vengti visato, kas skaldomai gali veikti lietuviškąsias jėgas ir visuomenę.

- Pasirašo:
- L. Darbo Federacijos vardu J. Grinius,
  - L. Krikščionių Demokratų vardu M. Krupavičius,
  - L. Laisvės Kovotojų vardu S. Miglinas,
  - Lietuvių Fronto vardu Z. Ivinskis,
  - L. Soc. Demokratų vardu J. Glemža,
  - L. Tautinio Sąjūdžio vardu T. Šidiškis,
  - L. Ūkininkų Partijos vardu J. Norkaitis,
  - L. Ūkininkų Sąjungos vardu P. Karvelis,
  - L. Valst. Liaudininkų vardu J. Tyris,
  - L. Vienybės Sąjūdžio vardu L. Prapuolenis.

Ar Jau Užsimokėjai
"LAIKO"
Prenumeratą?

Už tuos, kurie negali kalbėti

Sausio 21-24 d. d. Londone posėdžiavusi Europinio Sąjūdžio organizuota Centro ir Rytų Europos konferencija pavergtosios Europos jaunimo reikalais priėmė atsisaukimą:

Mes, jaunieji Centro ir Rytų Europos tremtiniai, angažuodamiesi gyventi ir dirbti mūsų pavergtųjų kraštuose laisvei Jungtinės Europos rėmuose, tokios Europos, kuri vienintelė gali garantuoti mūsų nelaimingai kartai asmenis teise, žmogišką didybę ir socialinę taiką, mes, broliai ir sesers, kreipiame į jus šį viltingą padrašinimą.

Kalėjimų ir koncentracijos stovyklų kankiniai, būkit tikri, kad jūsų kančios yra aukso raidėmis įrašytos į žmonijos kovos dėl geresnio pasaulio istoriją. Jaunieji ūkininkai, pajungti kolektyviniuose ūkiuose, kuriems atima jų darbo vaisius, atminti, kad, laisvę atgavus, žemė vėl bus jūsų. Jaunieji darbininkai, savivaliaujančios totalistinės valstybės žiauriai išnaudojami prispaudę labai, niekada neužmirškite, kad laisvoje demokratijoje jūs galėsite dirbti savo asmens ir savo krašto gerovei.

Jaunieji studentai ir intelektualai, šiandieną išduoti svetimųjų doktrininei dresūrai, niekad nepararškite savo ištikimybės Europos kultūrai ir tradicijoms, kurios vienintelės tegali jums teikti tikrą minties laisvę. Jaunieji kariai, pašaukti tarnauti pasibaisėjimą keliančiam reikalui, mes žinome, katroj pusėj jūs stovite. Jaunieji krikščionys, prisiminkite, kad esate ateistiniame ir materialistiniame režime; jūs žinote, ką tai reiškia, ypatingai auklėjimo srityje. Mes norime jums tai pasakyti. Jums, kurie Europos jaunimo sielai išgelbėti nešate sunkiausią, herojišką ir tragišką kovos našą. Mūsų epochoje ši kova nelems viską.

Mums tad esantiems laisvėje dera priimti nuo dabar sunki našta ir kiekviena proga kalbėti už nelaimingą ir paaukotą kartą, kuriai mes atstovaujame laisvajame pasaulyje. Mes, nedaug tereikią, keliame balsą, tikėdamiesi, kad šitas žymių Europos vadų susirinkimas padės mums atlikti mūsų uždavinius organizuojant būsimą laisvą, nepriklausomą Europą.

Šiais motyvais mes apeliuojame į konferencijos atstovus, kad jie patvirtintų ir paremtų mūsų primygtiną prašymą Europinio Sąjūdžio Rytų Europos Komitetui įsteigti nuolatinę jaunimo komisiją, sudarytą iš Centro ir Rytų Europos jaunųjų tremtinių, dalyvaujant Vakarų jaunimui, kuri: 1. Būtų šaukliu jauniosios tremtinių kartos aspiracijų; 2. Išsaugotų kontaktą su pavergtosios Europos pusės jaunimu; 3. Bendradarbiaudama su Europos ir laisvojo pasaulio jaunimo organizacijomis, siektų Europos vienybę vykdyti; 4. Niekais pavestų bolševikinius bandymus suvedžioti laisvojo pasaulio jaunuomenės dvasią.

Šalin Kolchozų Vergiją!

Europinio Sąjūdžio suorganizuotoji Londone sausio 21-24 d. d. Centro ir Rytų Europos konferencija savo rezoliucijoje žemės ūkio reikalais be kita ko yra pareiškusi, kad politinis Centro ir Rytų Europos kraštų išlaisvinimas kartu panaikins visą ūkininkų uždėtą priepauidos priemones, ypatingai sovietinės kolektyvizacijos sistemą. Turi būti tučtuoju atstatyta privatinės nuosavybės teisė į žemę. Praeities patyrimas ir nūdienai Vakarų pavyzdžiai rodo, kad glaudus žemės ūkio kooperavimas turės rasti tvirtą pagrindą regionalinėje plotmėje.

Taika vėl tolsta

PRANCŪZAI NESUSIKALBA

Prancūzų tauta ir Vakarų demokratijoms palankūs indokiničiai jau kuris laikas savo krauju nuolat dažo Indokinijos žemę. Ten nekovoja vien tik prancūzai su komunistais, o kovoja, kaip ir Korėjoje, Vakarai su Rytais, kurių priesaky stovi JAV iš vienos pusės ir Sovietinis milžinas iš kitos. Nei vieni, nei antri nesimeta kol kas lemiamon kovon, nors kiekvieną dieną galima laukti staigių įvykių pasikeitimų, geriau sakant, Korėjos pakartojimo.

Indokinijos klausime visos Prancūzijos partijos, išskyrus komunistus, sutaria. Tačiau vidaus ir pasaulinės užsienio politikos klausimais prancūzai neranda bendros kalbos. Partijų choro koncertas jau kuris laikas visais atžvilgiais panašus į "Brėmų miesto muzikantų" koncertą, kuriam trūksta autoritetingo dirigento. Nė vienoje kitoje pokario valstybėje ministerių kabinetas neturi tokio nepastovumo, kaip šiame krašte. Toks partijų pasiskirstymas rodo ir tautos nevieningumą. Nė viena partija, net kartu su savo simpatizantais, neturi parlamente tokios persvaros, kad galėtų pastoviau išsilaikyti. Didžiulės partijos — degaullistai ir komunistai — yra visą laiką oponentų. Politinėje plotmėje labiau sutarancios partijos dažnai išskiria ideologiniais išskaidinimais. Paskutinysis Edgar Faure kabinetas teisilaikė vos pusantro mėnesio. Pirmos eilės politikai, kaip P. Reynaud, R. Pleven, nepajėgė kabineto sudarymo pasitarimus išjudinti iš mirties taško. Prezidentas Aurilol vėl turėjo darytis antraeilį figūrą tarpe, kad galėtų pasiūlyti ministerio pirmininko kėdę. Tokia figūra atsirado Antoine Pinay, buvęs keliuose kabinetuose transporto ministru.

Antoine Pinay parlamento patvirtinimą gavo radikalių, nepriklausomų respublikonų ir tautinių respublikonų balsais, prisidedant 28 degaullistams. Po ilgų derybų buvo sudarytas techninis, daugiausiai iš "nepriklausomų" partijos, kuriai jis pats priklauso, iki 17 ministrių sumažintas kabinetas. Užsienių reikalų ministerio portfelį vėl pasiėmė R. Schuman, vienintelis beveik tris metus istisai visuose kabinetuose tą portfelį nešiojęs. Dėl tokio ilgo išsilaikymo Schuman turi jau nemažai priešų viduje, bet yra išsigijęs didelio prielankumo Anglijos ir JAV-bių diplomatų tarpe. Užtat abejojama, ar užsienio politikos vairavimas gaus didesnį pasitikėjimą net kabinetą sudaranciose partijose. Taip pat ekonominiai ir finansiniai sunkumai, iš kurių pokarinė Prancūzija dar nepajėgė išbristi ir dėl kurių griuvo beveik visi kabinetai, nesumažės nė naujam ministeriui pirmininkui. Galima iš anksto spėti, kad ir šio kabineto sunkus gimimas jau yra trumpo gyvenimo ženklas.

AMERIKIEČIŲ IR RUSŲ LENKTYNĖS

Prancūzijai belopant savo valdžią, JAV tiek propagandos, tiek

JAV-bių KARINĖ JĖGA

Pagal gynybos ministerio Robert Lovett pranešimą Jungtinių Amerikos Valstybių sausumos ir jūrų kariuomenė per paskutinius 18 mėnesių paugo trigubai, o laivynas ir lakūnų skaičius padvigubėjo. Lovett tai aiškino kongrese, norėdamas išgauti patvirtinimą kariuomenės didesnės pinigų sumos.

Kariuomenės paugo nuo 590.000 karių — 10 divizijų ir 11 kovos pulkų — iki 1.570.000 karių, t. y. 18 divizijų ir 18 kovos pulkų. Jūrų kariuomenė nuo 74.000 padaugėjo iki 219.000 karių. Jūrų laivynas užaugo nuo 380.000 jareivių ir 283 kovos laivų iki 790.000 jareivių ir 400 kovos laivų. Oro laivynas padidėjo nuo 511.000 lakūnų ir 48 eskadronų iki 900.000 lakūnų ir 90 eskadronų. Tačiau ir šios žinios nėra visiškai naujos. Paskutinėmis žiniomis visos JAV ginklų rūšys dar gerokai sustiprintos, nors yra tik dalinė mobilizacija.

● Graikų batalionas, kariaujas Korėjoje, už didelį narsumą ir herojišką kovą prieš žmonijos priešą komunizmą buvo specialiai JAV prezidento H. Trumano atžymėtas, suteikiant specialų ordoną visam batalionui kartu.

ginklavimosi srityje nepaprastai dideliais žingsniais eina į priekį. Radio transliacijomis iš JAV ir pertransliavimu iš Europos keliama bolševikų pavergtų tautų viltis ir pasipriešinimo atsparumas. Kad dar geriau pasiektų kiekvieną milžiniškų sovietų žemių vietą, kovo 4 d. pradėtos radio transliacijos iš labai stipraus siųstuvo, įtaisyto laive, kuris saugoja Viduržemio jūrų krantus. Pirmąją kalbą, kuri yra žymi savo dideliu priešsovietiniu aiškumu, pasakė pats JAV-bių prezidentas Trumanas.

Nepaprastos lenktynės eina Vakarų pasaulio su komunistiškoju ginklavimosi srityje. Ne tik savo apsiginklavimui, bet net ir užsieniui Amerika skiria milžiniškas sumas. Neseniai prez. Trumanas paprasė Kongreso patvirtinti 7.900 milijonų dol. karinei, ekonominei ir techninei užsienio pagalbai. Iš tos pasakiskos sumos 84 milijonai skiriama P. Amerikai, 5.889 milijonai Europai, 802 milijonai Artimiesiems Rytams ir Afrikai ir 1.119 milijonai Azijai bei Pacifikui. Trumanas teisingai mano, kad ši begalinė suma gynybos sustiprinimui duos geresnius rezultatus, negu tai pavadus tik pačių amerikiečių apsiginklavimui. Tai yra visiškai teisinga, nes tie pinigai įjungs visą Vakarų pasaulį į amerikiečių gynybos programą ir karo atveju jė nepasiliks vieni. Atominų bombų skaičiumi, Atom. Energ. Komisijos pirmin. G. Dean žodžiais tariant, JAV taip pat turi žymiai pralenkti savo priešą.

Tačiau iš kitos pusės nė Sovietai neatsilieka nė per žingsnį. Kremlius, kuris visą laiką didžiausias sumas skyrė propagandai ir ginklavimuisi, kitaip sakant, pasaulinei revoliucijai, pastaruojau laiku nusprendė padidinti biudžetą ginklavimosi reikalams net iki 28.450 milijonų dol. sumos. Reikia tikėti, kad greitai laiku ir sovietiniai laivai su stipriais radio siųstuvais pradės plaukioti Amerikos pakraščiais, nenorėdami nusileisti taip pat ir propagandos srityje amerikiečiams.

ARTIMIEJI RYTAI APRIMO

Arabų pasaulis pradeda visiškai aprimti. Ali Maher kabinetas neligai atsilaikė prieš kraštutinių nacionalistų, — wafdistų, — turinčių parlamente didelę persvarą, spaudimą. Nepavykus tinkamai pradėti derybas su angliais, Ali Maher atsistatydino, o karalius Farukas pavedė naują kabinetą sudaryti iš "wafdistų" partijos išmestam Naguib El Hilali'ui, kuris jau turi nemažą politinę praktiką. Norėdama turėti laisvas rankas, naujoji valdžia karaliaus dekretu parlamentą paleido mėnesiui atostogų ir projektuoja praveisti naujus rinkimus. Apkaltindama aš "wafdistų" partiją dėl sausio mėnesio riaušių, Naguib El Hilali nori sumažinti tos galingos partijos įtaką tautoje. Tuo tarpu bazuojamos derybos su angliais dėl Sueso ir Sudano.

KORĖJA TAIKOS NESULAUKIA

Korėjoje karo paliaubų derybos eina prie visiško išsiskyrimo. Nei viena, nei antra pusė nedaro jokių nuolaidų. Jugtinių Tautų komisija nenori laikyti Rusijos neutralė, kai komunistams ji yra tikrai "neutrali". Pagaliau aliantai žino, kad, jei Rusija ir būtų laikoma neutralė, tai derybos būtų perkeltos tikrai į kitą plotmę, o derybų šalys būtų tos pačios. Atrodė, kad derybų komisijos jau neberanda daugiau išeities taškų ir laukia, kad kuri nors pusė nusileistų arba įsikištų kas nors "iš viršaus". Tačiau nieko nesulaukia ir dėlto komunistai jau kai kuriais aliantų belaisvių išsigabeno į Kiniją, o aliantai pagyvino savo žvalgybinius skridimus, pasiekdami kartais net Madžirijos pakraščius. Didesnėms kovoms kol kas nėra palankus artėjančio pavasario oras.

Bendra politinė įtampa ne tik nesumažėjo, bet kai kuriais atžvilgiais dar padidėjo. Taikos viltys vėl keliais žingsniais atitolo, o įtampa sudaro naujų įvykių laukimo nuotaiką. Kur ir kaip jie pasireikš, dar negalima atspėti. — P. S.

Lietuviai visam pasauli

VASARIO 16 ROMOJE

Vasario 16-tos minėjimą Romoje surošė Lietuvos Atstovybė prie Šv. Sosto, 10 val. šv. Kazimiero Kolegijos koplyčioje šv. Mišias laikė vysk. V. Padolskis. Dalyvavo Ministeris St. Lozraitis su šeima ir beveik visa negausi ir vis mažėjanti lietuvių kolonija. Beto, dalyvavo taip pat latvių, lenkų, gudų ir italų atstovai, jų tarpe didelis lietuvių būčulis italias, pramokęs lietuviškai, kun. Nicola Turchi, kuris, sakoma, yra parašęs net penketa knygu apie Lietuvą. J. E. vysk. V. Padolskis pasakė jautrų pamokslą ir atkalbėjo maldą už Tėvynę. Kolegijos choras giedojė lietuviškas giesmes. Po pamaldų skoningai išpuostame Kolegijos svečių kambary buvo kuklios vaišės. Didelis lietuvių globėjās kard. Pizzardo, pirmą kartą negalėdamas dalyvauti minėjime, žadėjo ateinančią dieną apsilankyti Kolegijoje. Po pietų buvo priėmimas Lietuvių Atstovybėje.

Lietuvos šventę paminėjo mums palanki italų spauda. Didžiausias Romos dienraštis "Il Messaggero" išsidėjo ilgą entuziastišką straipsnį apie praeities ir dabarties Lietuvą, matyt, gerai nusimanančio ir tikrai mūsų kraštą mylinčio italo. Kiti dienraščiai taip paminėjo Nepriklausomybės atgavimą. Italų valstybinis radiofonas davė 25 min., o Vatikanų radio stotis, be nuolatinio, dar specialų pusvalandį Lietuvos šventei paminėti.

ISTEIGTAS SPORTO KOMITETAS

Pereitų metų spalio 28 d. JAV ir Kanados sporto klubai savo bendrame posėdyje įsteigė laikinąjį JAV ir Kanados Lietuvių Fizinio Auklėjimo ir Sporto Komitetą (FASK), kurio sudėtis yra tokia: pirm. — Algirdas Bielskus, I vicepirm. Kanados reikalams — Kazys Šapočkinas, II vicepirm. JAV reikalams — Vytautas Radys, sekr. — Zigmas Žiupsnys. Komiteto adresas: Algirdas Bielskus; 770 E. 91 St., Cleveland 8, Ohio, USA.

● **PARDUODU SKLYPĄ (LOTA)** su gyvenamu namu toj pačioj kvadratoj kaip ir lietuvių parapijos bažnyčia. Kanalizacija, vanduo, šviesa. Prie gatvės, kuri dar šimet bus grįždama. Kreiptis: J. Ališauskas, Paraguay 731, Avellaneda, arba į "LAIKO" redakciją.

VIEŠBUČIAI ATOSTOGOMS:

● **PENSION "LITUANA"**, sav. Juozas Palšis: Villa Rumipal, Córdoba, Dpto. Calamuchita. Prie žavingo kalnų ežero (Lago Embalse). Lietuviški valgiai, mandagus patarnavimas. Pragyvenimas dienai tik \$ 17.

● **CONDOR HOTEL**, Villa Rumipal, frente al Balneario del Embalse del Rio III (Sierras de Córdoba). Sav. Janec, Krukonis ir Degulis. Lietuviški valgiai. Pragyvenimas dienai tik \$ 19.

● **"LIETUVA"** Sav. V. Nalivaika. Dėl informacijų kreiptis: Turismo Agencia, Florida 165 (Galeria Güemes), escritorio 529, p. 5, T. E. 33-9584

● **ZEMAITIJA**. Islas del Ibcuy. Sav. J. ir A. Burokai. Dėl informacijų kreiptis: Sr. Sanchez Penaud agent.: Florida 165 (Galeria Güemes), p. 5, esc. 529, T. E. 33-9584.

● **"HOTEL ANITA"**. Sav. M. Kekutt: Estación Teha, Sierras de Córdoba. Inf. "Laiko" red.

● **OPTIKAS V. RASIŪNAS**: Gral. Mariano Acha 876, Morón: penktad. 16-18 val., šešt. 13-17 v. ir sekm. 13-16 v.

● **MINKŠTŲ KEDŽIŲ DIRBTUVĖ**, sav. Mikėlonis ir Gelbuda: Cosquin 5565, Villa Lugano.

● **GROŽIO SALONAS "LA RUBIA"** sav. ONA KASPARIENĖ: Soler 3441, Bs. Aires, T. E. 79-2528.

● **MOTERŲ GROŽIO SALONAS IR KIRPYKLA "HENRY"**. Įvairiausių madų šukavimas moderniausiomis priemonėmis. 20 metų praktika. Sav. Henrikas Lukaševičius: Leandro N. Alem 818, Banfield.

● **ČIUZINIŲ UZUOLAIDŲ DIRBTUVĖ - PARDUOTUVĖ**. Parduodama bodelna, vilnos, įvairios drobės, valizoms užvalkalai, gulimos kėdės ir turkiškos lovos. Taisomos minkštos kėdės. Sav. Antanas Šalčinus: Juan B. Alberdi 933 — Buenos Aires — T. E. 60-2784.

● **VLADO MASIOKO SŪRAUS VANDENS MAUDYKLĖ "KAUNAS"**. Pūkus plaukiojimo baseinas 30x10x2 metrų. Viliojanti aplinka prie pat Buenos Aires: La Salada, prov. Bs. Aires. Ykti traunkiniu nuo Uriburu tilto iki est. Ykti Budge arba kolektyvu Nr. 32 nuo Centenera iki pat galo. Lietuviai pas lietuvį!

● **HORACIO E. CZOP** fotografuoja vestuvių, gimtadienių, sužadėtuvių, krikšto ir įvairių švenčių progomis. Išla 3217, Val. Alsina (4 de Junio).

JUOZO ŠNIPŲ BATŲ DIRBTUVĖ ir Cigarečių Parduotuvė: Cabildo 651, Villa Porvenir, Avellaneda. Gaminami nauji ir taisomi seni batai.

LIETUVIAI TANDIL MIESTE

Puikioje kalnuotoje vietoje Tandil, netoli Mar del Pleta, gyvena gerai įsitaisiusios dvi lietuvių šeimos. Vasario pabaigoje juos palankė iš Čikagos atvykęs p. V. Raščiauskas, p. E. Čekanauskienė, K. ir inž. J. Čekanauskai ir stud. Ir. Andriuskaitė. Ta proga Tandil lietuviai p. p. Senuliai ir p. p. Butkai surošė svečiams iš Buenos Aires vaišes-asado. P. Senulis yra valdiško dvaro "Sans Souci" vedėjas, o p. Butkus turi savi savo baldų dirbtuvę. Abu turi po kelis namus ir vietinių tarpe turi gerą vardą.

H. o-čxb :uūc'od

● **VLIKO** Vykd. Tarybos pirm. M. Krupavičius su visa Vykd. Taryba 1952 m. vasario 24 d. pasitraukė. VLIKas tą pasitraukimą priėmė ir naują Vykd. Tarybą sudaryti pavedė prof. J. Kaminskui; pasitraukusioji Vykd. Taryba paprašyta eiti pareigas, kol bus sudaryta naujoji.

● **VLIKas** pavedė savo pirmininkui risti su min. St. Lozoraičiu ir išsiaiškinti bendradarbiavimo galimybes, laikantis pasirašytojo Reutlingeno sutarimo.

● **VILKO** pirmininkas M. Krupavičius ir URT valdytojas prof. Z. Ivinskis pastarosiomis dienomis tarnybiniams reikalais lankėsi Paryžiuje.

● **VLIKO** Vykd. Taryba pritarė minčiai, kad LE-PLG leistų periodinius biuletenius ir trumpas aktualias klausimais brošiūras anglų kalba, suderintant tai su Laicu ir kitais veiksniais.

● Estų nepriklausomybės šventės proga vasario 24 d. VLIKas pasveikino Estų įgaliotinį Vokietijoje pulk. Jakobsoną.

● Mirus prancūzų maršalui de Latre de Tassigny, Lietuvos vardu jos atstovas Prancūzijai Dr. Bačkis pareiškė užuojautą Prancūzijos vyriausybei ir našlei. Be to, VLIKO vardu buvo padėtas su atitinkamu frašu gėlių vainikas. Taip pat buvo pareikšta užuojauta Čiurlionio ansamblio, kurio jis buvo vienas iš globėjų, ir Lietuvių Šalpos Draugijos vardu.

● Prof. J. Kaminskas, kuris VLIKO pavedimu zonduoja dirvą JAV-se konsolidacijai, ne viena proga yra pažymėjęs, kad mūsų žemę skaldymas žiauriausiai pakenktų Lietuvos laisvinimui. Šėmingai kovai reikia suburti visas jėgas. Nepaisant pasitaikiusių nelygumų, nesklandumai bus išlyginti. Joks kitas organas, atkurtas vienu ar kitu pagrindu, išskyrus VLIKą, neturės pasisekimo. Pradėjus Lietuvos laisvinimo reikalams vaju, prof. J. Kaminskas taip pat paskelbė atsisaukimą į Amerikos lietuvius, kad aukotų. Prieš grįždamas į Europą, dar užsuko laisvinimo ir T. Fondo reikalais į Kanadą.

Prof. J. Kaminskas taip pat atsidėjęs rūpinasi Lietuvos atstatymo problemomis. Lietuvos ūkio Atstatymo Studijų Komisijos darbų apžvalga Bostone padarė inž. J. Bačinskas, Minimąji komisija pirmininkauja J. Audėnas.

Mirė Rašytojas Urbanavičius

Kovo 1 d. Bostone mirė Prel. dr. KAZYS URBONAVIČIUS, sulaukęs 78 metų amžiaus. Su juo žengia į kapus žymiausias, šalia kun. Miluko, Amerikos lietuvių bendromenės kultūrininkas ir spaudos darbininkas.

Veliomis gimė 1874 m. sausio 14 d. Šunskų parapijoje, Kiduliskų kaime. Mokslus ėjo Mariampolės gimnazijoje ir Seinų kunigų seminarijoje, kunigo šventimus gavo 1897 m. vasario 7 d. Amerikon atvyko 1905 m. Pradžioje klebonavo Pensilvanijoje, vėliau persikėlė į Bostono arkivyskupiją, kur klebonavo Brocktone, Norwoode ir S. Bostone. Pašlijus sveikatai, iš klebono pareigų pasitraukė ir rezidentu teisėmis gyveno prie Sv. Petro ir Povilo parapijos S. Bostone. Vasaros mėtui persikeldavo į Marianopolio kolegijos ūkį.

Prelatas Urbanavičius buvo rašytojas — kultūrininkas. Siemet būtų šventės 60 metų literatūrinio darbo sukaktį. Jis buvo poetas, apysakų rašytojas ir net gabus publicistas. Išsitus 21 metus yra redagavęs "Darbininką". Net visai neseniai ten buvo galima rasti jo stiprių publicistinių straipsnių. Savo raštus dažniausiai pasirašydavo Jono Kmito slapyvardžiu. Marianopolio kolegijoje savo laiku yra dėstęs lietuvių literatūrą.

1940 m. Kauno Vytauto Didžiojo universitetas jam suteikė filosofijos garbės daktaro laipsnį, o 1947 m. 50 metų kunigystės jubiliejus proga Bažnyčia jį pagerbė suteikdama prelado titulą. Palaidotas kovo 5 d.

ATSIŪSTA PAMINėti

1. Antanas Sabaliauskas, NUO IMSRES IKI ORINOKO, Per Fakirų Žemę. Lietuvio misijonieriaus atsiminimai, išpūdziai, pergyvenimai Europoje, slaptingoje Indijoje ir Pietų Amerikoje. Išleido VENTA 1951 m. Viršelių piešė dail. Vl. Vijeikis. Su autoriaus portretu. Knyga turi 225 psl. Parašyta gyvai, vaizdingai ir nepaprastai įdomiai. Turėtų būti kiekvieno lietuvių knygynėlyje.

2. Aloyzas Baronas, DEBESYS PLAUKIA PAZEMIU. Išleido Anotolius Kairys. Spaudos darbą atliko Knygų Leidykla TERRA. Viršelių ir titulinį psl. piešė dail. A. Bielskis. Išleista 1951 m. Turi 224 psl. Labai įdomus ir intriguojantis romanas.

3. Alfonsas Giedraitis, DAINOS APIE LAISVĘ. Eilėraščiai. Los Angeles 1951.

4. LIETUVININKŲ KALENDORIUS 1952 metams. Redaktorius Albertas Puskepalaitis, Muenchen'as 1952 m. Mažosios Lietuvos Tarybos Spaudos Komisijos leidinys.

Knygas galima įsigyti arba užsakyti "LAIKO" administracijoje.

5. ATEITIS Lietuvių Katalikiškojo Jaunimo Žurnalas. 1952 m., Sausis, Nr. 1. Redaguoja Redakcinis Kolektyvas, Vyr. Red. Paulius Jurkus.

6. SKAUTŲ AIDAS, Lietuvių skautų ir akaučių laikraštis, 1952 m., Sausis, Nr. 1. Redaguoja vyr. skt'n. Stp. Kairys.

Ministerio Grauzinio Sveikinimai Lietuvai

Vasario 16-tos proga Min. Dr. K. Grauzinis buvo pakviestas pasakyti sveikinimo kalbą Lietuvai per Amerikos Balsą. Ministeris kenčiančius mūsų brolius sveikino visų Pietų Amerikoje gyvenančių lietuvių vardu. "Mes lietuviai Pietų Amerikoje, kalbėjo p. Ministeris, tikslai žinome, koks sunkus yra jūsų gyvenimas pavergetoje Tėvynėje ir kaip maskoliai naikina mūsų tautą, ypač nuolatiniomis deportacijomis. Mes taip pat žinome ir didžiulį mūsų tautos kovą su okupantais... Pareiškė, kad ir mes prisidedame prie tos kovos, tvirtina: "Šioje kovoje už laisvę dalyvauja visi susipratę lietuviai be jokio skirtumo — nuo kataliko iki socialdemokrato". Taręs paguodos žodžių mūsų tautai, p. Lietuvos Ministeris savo kalbą užbaigė: "Su Dievo pagalba, su galinga vakarų pasaulio parama, savo narsių ir pasiryžusių sūnų pasiaukojimu netolimoj ateity tikrai laimėsime mūsų bendrą kovą už išlaisvinimą ir tuomet vėl džiaugsmingai visi lietuviai minėsime Vasario 16 Šventę. Taip jums ir mums, Viešpatie, padėk!"

Sveikinimo kalbas Lietuvai per Amerikos Balsą dar pasakė VLIKO pirm. prel. M. Krupavičius, Min. St. Lozoraitis, Min. B. Balutis, ALTO pirm. L. Šimutis, per Vatikano radio Min. S. Girvainis.

BUENOS AIRES — AVELLANEDA

SKAUTŲ EKSKURSIJA

Argentinos Lietuvių Skautų Brolija kovo 9 d. padarė iškylą į p. K. Gasevičiaus, vasarvietę, Klm 29 de La Plata. Iš ryto autobusais nuvyko nemažas būrys skautų į vasarvietę, kur galima gerai pasimaudyti ir gražiame p. Gasevičiaus sode sutalėje pasidėginti bei vaisiais pasiivašinti. Pažaidę ir pasimaudę skautai po pietų padarė iškilmingą sueigą. Skautų vadas sktn. V. Lesniauskas pasakė kelis žodžius, pasveikindamas p. Kazimierą Gasevičių vardinį progą, o skautai sušuko galingą Valio. P. Gasevičius skautams, kuriuos jis visą laiką nuoširdžiai globoja, užleisdamas savo vasarvietę ne tik iškylos, bet ir stovyklavimui, padėkojo už sveikinimus ir pažadėjo juos toliau remti. Padarius vėliavos nuleidimo iškilmes, visi gerai atsikvėpę, išvyko atgal į Buenos Aires.

Lietuvos Nepaprastas Pasiuntinys ir Įgaliotas Ministeris P. Amerikai Dr. Kazimieras Grauzinis kovo 12 d. lėktuvu iš Montevideo atskrido į Buenos Aires. Hidroplanų uoste p. Ministerį pasitiko kun. dr. K. Čekanauskas ir J. Šimutis, kurie automobiliu palydėjo į lietuvių kultūrinę centrą Avellanedoje. Ministeris padarė vizitą Marijonų Vicegenerolui T. J. Jančiui, pasikalbėjo visuomeniniais reikalais su vadovaujama asmenimis, pasidžiaugė Argentinos Lietuvių Bendruomenės nuveiktais darbais ir vakare

ATSAKYMAS GEN. GRIGALIŪNUI

Didžiai Gerbiamas Pone Redaktorius, Tamstos redaguojamame laikraštyje tilpo generolo Grigaliūno. Glovackio straipsnis, palietęs mano asmenį. Prašyčiau patalpinti mano rehabilitacijai sekančią atvirą laišką.

Su didžia pagarba T. Daukantas, buvęs L. Šaulių Sąjungos Pirmininkas Gerbiamas Generole Jonai,

Tamsta savo straipsny "Kodėl mes sukilom" neigiamai atsiliepi apie mano asmenį. Bendrai turiu nusistatymą neatsakinėti į užpuolimus. Dėl to Lietuvoje palikau be atsakymo "proklamacijų" prieš mane užsiuolimus, iš kurių vieną Tamsta dabar pakartojai (apie tariamą R. Katalikų tikybos išsižadėjimą). Dabar Tamstos teigimai nėra anoniminiai, o aš jokiu parfeigu nesu suvaržytas. Visuomenė turi žinoti, kad šį kartą mano puolėjas yra nusipelnęs ir kovose už Lietuvos Nepriklausomybę pasižymėjęs karys — veteranas. Tamsta, generole, iš mano pusės matydavai visada pagarbos pareiškimą, o kai buvai mano tiesioginėje žinioje (1927-28 m.), buvai vienas artimiausių mano patikėtinių, kuriam duodavau atsakingas, sunkesnes "bylas" išnarplioti, nes. mano nuomone, buvai tiesos jieskotojas. Nenorėčiau ir dabar su Tamsta polemizuoti, bet noriu tik atitaisyti kai kuriuos teigimus, savo draugų paskatintas.

Tamsta, generole, teigi:

1. kad tik šimtaprocentiniai rusai provoslavai galėjo užimti tarnybą generaliniame štabe, kuriame aš tarnavau (1914-1917 m.). Vadinasi, aš buvau šimtaprocentinis ir t. t.

2. kad dėl tos priežasties negalėjau turėti ir neturėjau pasitikėjimo Lietuvoje 1926 m.

3. kad dabar 1951 m., atsiminimų fragmentus rašydamas, noriu sudaryti įspūdį (vadinasi, pasisavinti "nuopelnus"), būk aš vadovavęs 1926 m. gruodžio 17 perversmui.

Norėčiau paaiškinti sekančiais:

1. Visi žino, kad aš buvau laivyno karininkas. Laivynė mane pažino generolas Nagevičius. Taip pat prašyčiau kreiptis į Igną Stungevičių, dabartinio Urugvajaus konsulo tėvą, ir užklausti ar Teodoras Daukantas ėjo kartu su juo į katalikų tikybos pamokas 1903-06 m. S. Peterburge Jūros Karo mokykloje. Tamstai paaiškės mano tikyba 1906 m. Jo adresas: 222 East Chesnut, s. 9 A, Chicago, Ill. Galite kreiptis per tą patį Stungevičių į G. K. Dvorzicky (634 West 135-th St., New York 31), kad jis patikrintų ir suteiktų Tamstai išrašą iš oficialaus leidinio, laivyno karininkų sąrašo (manau, kad gen. Nagevičius iš jo pasiteiravo, prieš kviesdamas mane į Lietuvių Draugijos "Vytiš" valdybą 1917 m., apie mano tikybą). Sąraše tarp kitko buvo žymima karininko tikyba. Paskutinėje laidoje iš 1916 m. balandžio mėn. prie mano pavardės pažymėta: "Rimsk. Kat." Tai patikrinęs, Tamsta galėsi dokumentaliai įsitikinti, kad tikybos niekada nekeičiau.

Dėl rusiškumo. Admirolas Kazimir Adolfovič Poremski, Baltijos rinktinės laivyno štabo viršininkas, vėliau Lenkijos laivyno vadas, laikas, baigęs metus prieš mane Jūrų Gen. štabo Akademijoje, lenkų gen. št. generolas Volkovski, lenkas. Abu katalikai. Kunigaikštis Liven, jūrų gen. št. viršininkas prieš pirmąjį karą taip pat katalikas. Estų laivyno vadas, mano laidos, admir. Zalca ir latvių laivyno vadas — abu ne rusai ir ne provoslavai.

kun. Černiausko ir p. K. Deveikio-Pipiro buvo nuvežtas į gelžkelio stotį, iš kur išvyko trumpoms atostogoms į Kordobą. Tą pačią dieną p. Ministerio dukrelės iš Kordobos išvyko į Montevideo.

● Kovo 9 d. Aušros Vartų parapijoje lankėsi atvykusi iš San Paulo, Brazilijoje, ponja Aleksandra Hermann'ienė. Ponja Herrmann yra lietuvaitė iš Kauno ir Brazilijoje bei Argentinoje pasižymėjusi savo gražiais meno darbais. Buvo atvežusi parodyti nepaprastai meniškai išsiuvinėtą Kristaus paveikslą, už kurį jai buvo pasiūlyta \$ 20.000. Jos paveikslų ir išvykau į meno galeriją. Gerbiamoji Viešnia užsisakė "Laiką", pasidalino mintimis su lietuvių parapijos klebonu. Apstipojusi yra pas p. p. Vilučius Bs. Aires.

AUKOS TAUTOS FONDUI

Argentinos Lietuvių Bendruomenės Berisso apylinkė Vasario 16 proga Tautos Fondui yra surinkusi \$ 485 ir Berisso "Mindaugo" Dr. ja — \$ 70, tuo uoliai prisidedama prie bendros kovos už Lietuvos išlaisvinimą.

Tamstos moralinė pareiga, generole, būtų šiuos mano teigimus patikrinti.

2. Pasitikėjimą manimi 1926 m. Lietuvoje paremsiu šiais faktais: 1924 m. buvau išrinktas skautų šefo pavaduotoju ir juo išbuvau iki 1929 m. Pasitraukiau, nesutikdamas, kad būtų atstatytas šefas, buv. prezidentas Aleksandras Stulginskis. Tai gali Tamsta patikrinti iš adv. Raulinaičio, buv. Seimo vicepirmininko; 1926 m. buvau vienbalsiai išrinktas atsargos karininkų sąjungos pirmininku, o birželio mėn. 76% balsų slaptu balsavimu išrinktas į Šaulių Sąjungos valdybą, kurios pirmininku išbuvau iki grįžimo į aktyvią karą tarnybą, o valdyboje buvau iki 1935 m.: vadovavau rezistencijai prieš lenkus, buvau kontakte su SLKS karininkais ir prez. Smetona, o su Mačiuka ir Gudyniu mačiausi paskutinį kartą gruodžio 12 d.; dvi dienas prieš savo areštą mane aplankė majoras, dabar gener. Plechavičius.

Tačiau Tamsta, generole, teisingai teigi, kad ne visi kariai manim pasitikėjo. Didžiulė dalis "pulkinkų" — kovų už nepriklausomybę vadų — buvo prieš mane. Tai rodo, kad niekada manęs nesiūlė į Karininkų Romovės valdybą. Jūs visi buvotė tikrieji herojai, o aš, tik 1922 m. atvykęs iš Turkijos belaisvės, buvau tuščiomis rankomis. Gen. Nagevičius man pasakė: "Mane baugina Tavo per greitas iškilimas!" Per didelės kreditas man buvo suteiktas visuomenėje, kad aš buvau išrinktas į "karesnįjį" fakultetą universitete. Turėjau tada 42 metus ir turėjau veikti rimtai. Gen. Nagman patvirtins, kad aš tik jo verčiamas stojau į kariuomenės eiles 1922 m.

3. 1926 m. gruodžio 17 d. perversmui nevadovavau ir nenorėjau vadovauti. Tų pačių metų lapkričio 25 d. saryšy su įvykiais Karo Muzėjų sodely prie Nežinomo Kareivio kapo, lankydamasis protesto reikalą pas Fel. Bortkevičienę, jai pareiškiau: "aš neorganizuoju ir nieko neruošiu, bet daug ką kontroliuoju. Kai jūs (t. y. liaudininkų-soc. dem. valdžia) mane priversite nuo kontrolės pasišalinti, jums bus blogiau". Tai galima patikrinti iš adv. Našliūno arba buvusio "L. Žinių" ministr. p. Paramsko. Gruodžio 14 d. gavau iš ministerio Papeckio įsakymą iš Kauno išvykti (tai padarius gruodž. 16) ir atsikvyti iš S. S. pirmininko pareigų. Atsakaiu neigiamai, nes ministeris skirtas, o aš rinktas, taigi demokratiškesnis. Bet tai referavau valdybos posėdy ir gavau visų pasitikėjimą. Valdyba buvo laisvai rinkta ir joje buvo kun. Krupavičius, prof. Krėvė, Dr. Staugaitis, kan. Steponavičius, adv. Skipitis. Pasakyk man, generole, ar aš galėjau, pareiškęs man tokį pasitikėjimą, ne tik vadovauti, bet ir dalyvauti perversme prieš Seimo pirmininką dr. Staugaitį? Aš tada paprašiau atostogų ir išvykau į Mažeikius visam mėnesiui pas kap. Kviecinšką. Šaulių rinktinės vadą. Kalmontas, gyv. USA, yra liudininkas.

Man blogiausia lietuvių valdžia yra geresnė už geriausių okupantų. Okupacijos metu aš tiek dirbau ir turėjau tokius gerus bendradarbius Vilniuje, kad šiandien galiu ramiai kalbėti net su Nepriklausomybės kovų kariais ne visiškai tuščiomis rankomis.

Prašau priimti mano pagarbos pareiškimą

T. Daukantas,
buv. Liet. Šaulių S-gos
Valdybos Pirmininkas.

Lietuvos Pasiuntinys Urugvajuje: Juan Maria Perez 2820, Montevideo, Telef. 41-55-91.

LIETUVIŠKA DANTŲ KLINIKA

Consultorio Dental "PAVON"
Sav. N. KRUKAUSKAS
Dirbtiniai dantys — karūnelės — blombavimas — d. traukimas. Dantistai diplomuoti viet. universitete. Priimama: pirm., treč., penkt. 14—20 val. — Susikalbama įv. kalbomis. Avda. Pte. Perón 488 (buv. Pavón), Avellaneda (prieš. Avell. gelež. stotį)

Eugenija Černiauskaitė-Tumasonienė

Šio "LAIKO" nr. Garbės Leidėja yra EUGENIJA ČERNIAUSKAITĖ - TUMASONIENĖ. Gimusi ji gražiojoje Dzūkų žemėje, Leipalingio miestelyje, Lazdijų apskr. 1891 m. rugpjūčio 5 d. Jos tėvai — pasiturintys ūkininkai, turėję 2 valakus žemės ir dar girios. 1912 m. iškėtoje už stambaus ūkininko, turėjusio malūną ir lentpiuvę, Prano Tumasonio, su kuriuo turėjo dukterį Mariją ir sūnų Juozų. Dūkrą išleido į mokyklą. Ji mokytojaudama iškėtoje už Stasio Jasniko ir vėliau dirbo Vilniaus Komercijos Banke. Sūnus Juozas yra automechanikas ir gyvena Montevideo mieste. P. E. Tumasonienė 1930 m. viena atvyko į Montevideo, Urugvajuje, ir tik už devynių metų. — trims mėnesiais prieš pat karą, — atsiėmė sūnų. Labai norėjo atsimti ir dukterį, bet nespėjo. Naujoji Garbės Leidėja Argentinoje gyvena jau 17 metų ir visą laiką dirba atsakingą darbą "Química Schering", c. Monroe 1378, Bs. Aires. Mėgsta lietuviškus parengimus ir lietuvišką spaudą bei trokšta, sąlygoms pasikeitus, aplankyti savo kraštą. Šiame krašte giminių neturi, iš namų jau kuris laikas neturį jokių žinių. JAV-bėse turi seserį. Priklauso Gyvojo Rožančiaus brolijai.

Savo naujai Garbės Leidėjai "Laiko" redakcija ir administracija taria lietuvišką padėką ir linki sveikatos bei ilgų metų.

SKAUTAI MINĖJO ŠV. KAZIMIERĄ Argentinos Liet. Skautų Brolija kovo 2 d. minėjo savo globėjo šv. Kazimiero šventę. Aušros Vartų bažnyčioje prie išpuošto šv. Kazimiero altoriaus jaunėji skautai visą laiką pakaitomis ėjo savo Globėjo garbei sargybą. Skautų dviasios vadas kun. dr. K. Černiauskas pasakė taj dienai pritaikytą pamokslą, statydamas pavyzdžiu visam lietuviškam jaunimui šv. Kazimierą.

Po pamaldų parapijos sodelyje skautai turėjo sueigą, kurioje kalbėjo skautų vadas skautininkas V. Lesniauskas. Ta proga skautus pasveikino ARLB pirm. Padvalskis ir Liet. IŠL. Centro pirm. Zef. Juknevičius. Pabaigoj smarkiai buvo pasveikinti Kazimierai: dvasios vadas kun. Kazimieras Černiauskas ir skautų brolijos narys Kazimieras Černiauskas. Po sueigos jaunėji skautukai dar pažaidė ir pasilinksmino.

Telesforas Mikalauskas buvo sunkiai ir pavojingai susirgęs, bet paguldytas ligoninėje jau baigia sveikti.

PADEKA

Nuoširdi liudinčių padėka T. T. Marjonams, atlaikiusiems iškilmingas pamaldas, ypatingai kun. dr. P. Brazūi, kun. P. Garšvai, kun. V. Simanskiui, šv. Cecilijos choro vadovui p. V. Rymavičiui, sesėms-broliams skautams, p. p. Lesniauskams, p. p. Paliulioniams, p. p. Matukams, p. p. Veselauskams, Ansambliui "Daina" ir visiems mielėms artimiesiems dalyvavusiems pamaldose ir sukalbėjusiems "Amžina atsil" už Jono Noreikos vėlę.

Ant. Noreikienė, Dalytė, A. Noreikaitė-Misiūnienė ir St. Noreika

PADEKA

Poniai O. Ilgavičienei už padovanotą "Laiko" knygynui vertingą knygą nuoširdžiai dėkoja.

Knygyno Vedėjas.

MARIJONŲ VICEGENEROLAS ARGENTINOJE

Kovo 11 d. lėktuvu iš Romos į Argentiną atskrido Marijonų Vienuolijos Vicegenerolas GERB. T. JONAS J. JANČIUS MIC. Jo tikslas — atlikti Bažnyčios įstatymų įsakytą savo vienuolijos darbų bei veikimo patikrinimą. Argentinoje išbus apie mėnesį laiko.

ATOSTOGAVO

Paskutiniu metu, pasinaudodami vasaros šilima daugelis lietuvių praleido arba dar leidžia savo atostogas kur nors vėsesnėse vietose ir prie vandens, kur gali pasimaudyti. Mar del Platėje atostogavo K. Šulnis ir A. Geigas su šeimomis, K. ir inž. J. Čekanauskai, E. Čekanauskienė su iš Čikagos atvažiavusio V. Raščiausko šeima, K. Burba su šeima, V. Burokas su šeima. Kordoboje atostogas praleido K. Deveikis - Pipiras su šeima ir savo svainiu P. Kisielium, J. Čikštas su šeima, M. Žigaitė-Baliukienė, J. Petronis su Ponia, Daratėnas, neseniai iš ten grįžo J. Nešiškis su šeima ir vėliau išvyko į San Clemente de Tuyu. J. Aukštikalnis su šeima išvyko į Mira Mar, B. Eidukonis su šeima atostogauja savo ūkyje Entre Rios provincijoje. Inž. J. Ramanauskas kelias dienas praleido San Clemente de Tuyu kurorte. Ne mažai lietuvių praleido savo vasaros atostogas savo vasarvietėse, kiti Deltroje, kiti pas savo pažįstamus. Dabar jau beveik visi grįžo prie kasdieninių darbų.

SUSITUOKĖ LIETUVIŲ BAŽNYCIOJE

Sausio 31 d. Aušros Vartų bažnyčioje buvo sutuokta Jadvyga Aldona Jokūbauskaitė su Wenceslao Rabow. Moterystės sakramento liudininkais buvo A. Rabow ir Birutė Jokūbauskaitė.

Vasario 16 d. lietuvišką šeimą sukūrė Petras Čiabis su Ona Šumskyte. Pabroliais buvo Teresė Lisauskienė ir Jonas Šumskas. Taip pat mažaisiais palydovais buvo V. Bagdonaitė su savo broliu Jonu.

Tą pačią dieną lietuvišką šeimą taip pat sukūrė Anicetas Juozas Masiulis su Angela Diemina Viliūmaite, kuriems moterystės liudininkais buvo Bronė Kulikauskaitė ir Antanas Chmieliauskas.

PAKRIKŠTYTI AUŠROS VARTŲ BAŽNYCIOJE

Jorge Luis Schmidt, Gustavo Schmidt ir Anastazijos Andriuskevičūtės sūnus, pakrikštytas vasario 16 d. Krikšto tėvais buvo Marija Sukevičiūtė ir Simonas Andriuskevičius.

Jurgis Vladas Serelis, Vlodo ir Barbaros Stankaitės Serelių sūnus, pakrikštytas vasario 23 d. Krikšto tėvais buvo Julija Melevičiūtė ir Petras Pinkevičius.

Rožė Marija Rasa, Alfonso ir Onos Lukšytės Kairėlių dukrelė, pakrikštyta kovo 2 d. Krikšto tėvais buvo Marcelė Paspirgėlytė ir Vaclovas Sviderskas.

AUKOJO RADIO VALANDELEI LIETUVOS AIDAI

Lietuvos Aidų radio valandėlei aukojo šie lietuviai: po \$ 50: Pr. Ramanauskas ir Salomėja Mikelaičienė (Berisso), \$ 30: J. Povilonis, \$ 20: Br. Grigoravičienė, po \$ 10: A. Matulaitis, M. Limba, J. Aleksa ir Vl. Macaitis, \$ 2 urguvi. Vl. Stučinskas. Visiems aukotojams nuoširdų lietuvišką ačiū taria

Radio Valandėlės "Lietuvos Aidai" Valdyba.

DĖMESIO, KNYGŲ MĖGĖJAI!

Jau baigiamas pertvarkyti "LAIKO" knygynas, kuris yra papildytas daugeliu naujų, gražių ir vertingų knygų. Maloniai prašome mielus skaitytojus grąžinti užsilikusias, seniau paimtas ar per kitus asmenis gautas knygas, nes tas trukdo baigti darbą ir leisti knygynui naudotis.

Knygyno Vedėjas.

TRUMPAI

● Agronomas Antanas Šantaras, kuris jau metai dirba pieno apdirbimo fabriko "La Martona" laboratorijoje, nuo kovo 1 d. pakeltas tos Bendrovės centrinio fabriko, Buenos Aires, laboratorijos viršininku ir visų La Martonos fabriko inspektorium.

● Šv. Cecilijos choro vadovas muz. Vac. Rymavičius kartu su Ed. Ryliškii išvyko atostogų į Chapalmalal, prie Mar del Platos. Atostogas leis iki kovo pabaigai. Šv. Cecilijos choro repeticija bus tik kovo 29 d.

● Antanas Matukas su šeima kovo 8 d. iš Avellanedos išsikėlė į savo pasistatytus nuosavus namus Guillon miestelyje, netoli Monte Grande. P. p. Matukai yra tremtiniai, tik prieš keturis metus atvažiavę Argentinon, ir žinomi kaip uolūs visuomenininkai bei šv. Cecilijos choro nariai.

● Pijus Sruoginis iš La Rioja miesto Vasario 16 d. šventei su šeima buvo atvykęs į Buenos Aires paviešėti. Buvo apsisitęs pas p. p. Matulionius Avellanedoje. Pabuvojęs tarp lietuvių išvyko atgal vasario 29 d. Dabar rašo, kad jo žmonai ir vaikams, kurie dar nebuvo susipažinę su lietuvišiais, Avellanedoje labai patiko ir norėtų visi persikelti čia gyventi visam laikui. P. Sruoginis yra rašomųjų, skaičiuojamųjų ir k. mašinelių mechanikas ir La Riojoj turi savo dirbtuvę ir taip pat valdišką darbą.

● Kun. Ant. Valuška, Kordobos lietuvių kolonijos kapelionas, praleidęs savo atostogas San Clemente de Tuyu ir pabuvojęs savaitę laiko Avellanedoje pas T. T. Marijonus, kovo 9 d. išvyko atgal į savo nuolatinę vietą Ascchinga, netoli Kordobos.

● Karolis Misiūnas, žinomas visuomeninkas, pabaigė ruošti savo namą Avellanedoje, lietuviškos parapijos ribose. Kovo 8 d. turėjo savo įkurtuves naujajame name, kuriame apsigyveno U. ir E. Blumebergai.

● Sarandi kapų koplyčioje kovo 8 d. buvo gedulingos metinės pamaldos už a. a. Jurgį Čekanauską inž. Jono Čekanausko tėvą. Pamaldas laikė kun. K. Černiauskas. Dalyvavo didelis būrys lietuvių ir argentiniečių.

● Kovo 7 d. Villa Gutierrez, pusiau-kely tarp Bs. Aires ir La Platos, buvo didelis gaisras. Tik per laimę liko nenukentėjęs Juozo Valantino namas ir turtas. Buvo užsidegęs miškas ir plėtėsi nepaprastai greitai, nes viskas per karščius labai išdžiūvė.

● Aušros Vartų mokykla pradės darbą balandžio 1 d. Seserys Kazimierietės, kurios vadovauja mokyklai, dabar registruoja vaikus. Pirmenybė duodama lietuvių vaikams. Mokykla jau beveik visai užpildyta.

● L. Spiečiaus, Villa Lugano, baldų dirbtuvė smarkiai nukentėjo nuo gaisro. Sudegė daug medžiagos ir apgadintos mašinos. Padaryta nuostolių už keliasdešimt tūkstančių pesų. Turtas nebuvo apdraustas.

● Gen. T. Daukantas ir J. Janulionis šiomis dienomis išvyksta trumpoms atostogoms į Kordobos kalnus. Apsistos greičiausiai pas p. Palšį Rumipal.

● E. ir A. Barzdžiai vasario 16 d. susilaukė naujo šeimos nario gražios ir sveikos dukrelės, kuriai duotas Marijos vardas. Jų sūnus Vytukas jau turi 5 metus.

● A. Malkevičius su savo žmona džiaugiasi kovo 6 d. susilaukę iš karto dviejų sūnų.

● Marija ir Vincas Armanavičiai ga. vo žinią iš Lietuvos, kad sausio mėn. mirė Agota Armanavičienė, Vinco Armanavičiaus motina. Liko nuliūdime taip pat ir brolienas Jonas Jankauskas, kuris prieš tris metus atvyko į Argentiną. Už Agotos Armanavičienės vėlę bus atlaikytos Aušros Vartų bažnyčioje gadulingos pamaldos š. m. kovo 15 d. 7,30 val.

TEMPERLEY

PRANEŠIMAS

ARLB Temperley ir apylinkių skyriaus yra šaukiamas visuotinis susirinkimas š. m. kovo 15 d., šeštadienį, 18 (6) val. p. Mykolo Morkūno namuose, c. 6. Nr. 450, Villa Sastre, Temperley. Visų narių dalyvavimas būtinas. Kiekvienas narys kviečiamas atsivesti dar nors po vieną narį. Bus aptariami svarbūs dalykai.

ARLB Temperley ir apylinkių skyriaus Valdybos Pirmininkas — J. Stasiulevičius. Sekretorius — Angela B. Garbužaitė.

● Vasario 19 d. San Paulo, Brazilijoje, D. L. K. Vytauto mokykloje pradedamos lietuvių kalbos pamokos, kurias ves rašytoja Karolė Pažeraitė. Pamokos bus du kartu per savaitę.

LAIKAS

"EL TIEMPO" Semanario Lituanico Registro Nacional de la Propiedad Intelectual N° 350417

Mendoza 2280, Avellaneda, Bs. Aires; T. E. 20-9027

KAINA: Argentinoje metams \$ 30.—, pusmečiui \$ 17.—, vienas nr. \$ 1.50. Urugvajuje met. 5 Urugv. pezai. Kitur — met. 3 doleriai. Oro paštas met. 3 dol.

la Quincena de Marzo, 1952 V METAI — Nr. 62

ROSARIO

● Žinomas visuomenės veikėjas Zigmas Stasevičius, jam važiuojant dviračiu iš darbo, buvo sunkvežimio nublokštas ir sunkiai sužalotas. Sulaužytas vienas šonkaulis. Gydosi namuose, dukters Dianos prižiūrimas.

● Español ligoninėje tebeserga Petras Vilutis, P. Pimpicka ir L. Eidukas gydosi Roque S. Peña ligoninėje.

● Kordobon išvažiavo Pranas ir Elena Makauskai. Viešės pas p. p. Sadukus ir Alta Gracijo.

● Viešėjo iš Buenos Aires atvykę p. p. V. ir J. Jakubkai ir U. ir B. Blumbergai su vaikais, Apsilankė pas Sarančkus, Balsius, Latvėnus ir k. Jiems patiko "lietuviška žemė". Taip pat pas Daugius lankėsi viešnia iš Buenos Aires p. J. Juškaitė.

● Prityręs siuvėjas p. K. Sadukas išvažiavo į Kordoba, kur dirbs kartu su savo tėveliu K. Saduku.

● Dėmesio! Kovo 27, 28, 29 ir 30 d. d. visiems Rosario lietuviams bus trumpas rekolekcijos. Bus gera proga atlikti Velykinę. Rekolekcijas ves kun. Juozas A. Margis MIC iš Buenos Aires. Pamaldos bus rytiais ir vakarais.

BERISSO

PADEKA

Lietuvių Katalikų Savišalpos ir Kultūros Dr-ja "Mindaugas" nuoširdžiai dėkoja visiems prisidėjusiems Lietuvos Nepriklausomybės paminėjimo 44 m. sukakties minėjimo, įvykio Lietuvos patalpose vasario 16 d. Ypač dėkoja Dr-jos pirm. p. K. Paliukaitė, atkakliai už paskaitą, Jaunimo n. š. A. Rožanskiui ir p. N. Caorsi, už žaidimus, daug pasidaravusiai patalpų papuošimui choro pirm. J. Leiputei, taut. ženkl. parengusioms L. Klimatei ir V. Bukauskai, režisoriui P. Stroliai ir komedijėlės "Dūselės" vaidintojams N. Marcinkevičiutei, L. Gabriūnaitėi, L. Mikelaičiui ir E. Baubinui, choro vedėjai Alf. Petraičiui ir visiems choris tams už gražias dainas, J. Trinskaitei, N. Marcinkevičiutei A. Semėnaitėi ir čiurlytei už deklamacijas, p. J. Stočkūnienėi už deklamacijų paruošimą, gerb. kun. J. Margiui už pamaldas ir pamokslą, prie laisvos aukos buvusiems J. Kazlauskui, J. Maziūkaitei, J. Launikonytei ir A. Zemaitytei, už vėliavomis patalpos papuošimą A. Verbickienei ir visai gerbiamai publikai už gausų dalyvavimą minėjime.

"Mindaugo" Dr-jos Valdyba.

● Paulina Trinskaitė serga plaučių liga ir paguldyta Instituto de Tisiologia, p. 2. sec. E. cama 34, La Platoje.

● Taip pat serga Stasė Lideikaitė, kuriai buvo padaryta operacija. Ji tikisi greitai grįžti į namus. Guli La Platos Poliklinikoje, Iova 17.

● Mažlietivių leidžiamame "Keleivyje" Nr. 1-2 spausdinami įdomūs prof. dr. V. Gaigalaičio atsiminimai apie lietuvių veiklą tarptautinėje plotmėje 1914-1920 m.

● Eva Bajoraitė, pagarsėjusi Vokietijoje solo šokikė, jau tris metus darbuojasi Hamburgo operoje. Neseniai ji perėjo į filmų artistes.

● Klaipėdiškių "Keleivis" Nr. 1-2 rašo, kad aplink pasaulį keliaujas lietuvis St. Urmonas sumušė pasaulinį ėjimo rekordą. Ruožią tarp Paryžiaus ir Briuselio, t. y. 306 km jis nuėjo per 31 valandą, iš Paryžiaus iki Bordeaux (605 km) jis ėjo tik 78 valandas. Irlandietis Jarlston laike dviejų metų nužygiavo 18.000 km. Mūsų tautietis per tą patį laikotarpį nuėjo 25.000 km. Urmonas tokiu būdu padarė tris rekordus: greičio, išvermės ir distancijos.

● Trečioje JAV komisijos UNESCO konferencijoje, įvykusioje vasario pradžioje, dalyvavo šeši lietuviai. Kaip delegatai buvo kan. dr. J. B. Končius ir dr. A. Trimakas, svečiais buvo P. Minkūnas ir Lietuvos Atstovybės vardu vicekonsulas V. Stašinskas, spaudos atstovai J. Audėnas ir adv. M. Tolišius.

URUGVAJUS

● Ministeris Dr. K. Grauzinis lygiai su visu diplomatinio korpusu dalyvavo Urugvajaus valdžios persitvarkymo proga suruoštuose priėmimuose bei visose iškilmėse. Lietuvos Ministeriui buvo piskirti specialūs palydovai ir duotas valdiškas automobilis.

● Lietuvos Pasiuntinybės Spaudos atachė p. Kazimieras Čibiras Velykų proga tikisi aplankyti Buenos Aires.

DĖMESIO MONTEVIDEO "LAIKO" SKAITYTOJAMS

Primename visiems Gerbiamiesiems šio laikraščio Skaitytojams, kad nuo Jūsų priklauso geresnis laikraščio išsilaukimas. Kadangi viskas brangsta, tai ir spaudos išsilaukimas bei jos tobulėjimas sunkėja, jei skaitytojai neremia.

Mieli Skaitytojai, nelaukite, kol Jus galės aplankyti mūsų platintojai. Jie spaudos darbą dirba iš pasiaukojimo, tam paaukodami savo laisvą laiką. Spauda užsienyje yra nepaprastai reikšminga ir mūsų tautiečių išsilaukymui lietuviškas bei Lietuvos laisvės kovai yra būtina. Todėl kiekvienas turėtų suprasti, kad nuo jo greito atsilyginimo priklauso platintojų ir leidėjų darbo palengvinimas. Visus Skaitytojus prašome atsilyginti už šiuo metų "Laiko" prenumeratą ir, pagal išgales, savo auka paremti savo laikraštį.

Montevideo Lietuvių kolonijoje yra šie mūsų įgaliotiniai:

- Kun. Vladas Mikalauskas S. J., c. Caigua esq. Larranaga;
- Ponas Vladas Brazys, c. 26 de Marzo 3365, Pocitos;
- Ponas Vytautas Dorelis, c. Baltimore 1515, Peñerol.

KORDOBA

KORDOBIEČIAI SMARKIAI DIRBA Kordobos S. L. A. 6-tasis skyrus š. m. vasario 24 d. surengė gegužinę gražioje kalnų vietoje Saldan. Nemažai dalyvavo lietuviško jaunimo, atvykusio dviračiais. Gegužinė praėjo labai kultūringai, lietuviškoje nuotakoje, ir buvo pažvaivinta įvairiomis sporto rūšimis, lenktynėmis ir dainomis. Iškylą organizavo skyrus sekret. p. A. Janulis, o visai programai vadovavo pirmininkas p. Vl. Šimoliūnas.

Kordobos kalnais ir atkalnėmis galinagai nuskambėjusios lietuviškos patriotinės dainos gyvai palidėjo, kad čia yra lietuvių ir kad jie gerai gyvuoja.

Stagiai Mirė J. Sabeckis

Kovo 3 d. iš ryto savo namuose stagiai mirė Jeronimas Sabeckis. Gimęs Josvainių valsč., Kedainių apskr. 1910 m. Argentinon atvykęs 1929 m. Dirbo kaip taksimetristas ir visai neseniai buvo pirkęs naują "Shewrolet" automobilį. Velionis J. Sabeckis paliko didžiausiam nuliūdime žmoną Bronę, dukrelę Dorą 8 metų ir sūnų Rikardą 3 m. Taip pat liko svainiai P. Černys, J. Juzeliūnas ir A. Matulis su šeimomis. Didelio būrio lietuvių palydėtas, kovo 4 d. buvo su religinėmis apeigomis, kurias atliko kun. K. Černiauskas, palaidotas Charita kapinėse. Kapą papuošė net 16 vaikų. Tebus jam lengva Argentinos žemė, ir Viešpats gailėstingas jo vėlę.

VILLA LUGANO LIETUVIAMS

ruošiamos 2 savaitės misijos, kurias ves žymusis misijonierius jezuitas T. J. Bružikas. Vieta ir laikas bus paskelbta "LAIKE" ir per radiją.

VISI TAUTIEČIAI MALONIAI KVIEČIAMI GAUSIAI DALYVAUTI VELYKINĖSE REKOLEKCIJOSE

kurios ruošiamos Didžiosios Savaitės Ketvirtadienį, Penktadienį ir Šeštadienį (1952 m. balandžio 10, 11 ir 12 d.) 7,30 val. ryto ir 7,30 val. vakaro Aušros Vartų parapijos bažnyčioje, Avellanedoje. Pamokslus sakys garsusis misijonierius T. J. Bružikas S. J.